

Univerzitet u Sarajevu
Muzička akademija Sarajevo
Bosna i Hercegovina

Master akademske studije – II ciklus studija, ak. god. 2025./2026.

8. – 11. 12. 2025.

Kurs: Psihologija muzike
Moodle platforma PM178

Nastavnica: doc. dr. sc. Sanja Kiš Žuvela
Sveučilište u Zagrebu Muzička akademija, Odsjek za muzikologiju
skiszuvela@muza.unizg.hr

Syllabus

Cilj predmeta

Sticanje znanja o predmetu i osnovnim pravcima proučavanja psihologije muzike. Sticanje osnovnih psiholoških znanja u oblasti sposobnosti, ličnosti i motivacije muzičara. Upoznavanje sa odabranim teorijskim konceptima i istraživačkim nalazima u domenu psiholoških aspekata muzičke prakse. Razumijevanje osnovnih psiholoških zakonitosti u okviru receptivnih, izvođačkih i stvaralačkih muzičkih aktivnosti i psiholoških aspekata muzičkih vještina.

Ishod predmeta

Nakon odslušanog predmeta i položenih ispita iz predmeta Psihologija muzike student će moći:

Znanje:

- definisati osnovne pojmove vezane za psihologiju muzike, prirodu i strukturu muzičkih sposobnosti, motivaciju i ličnost muzičara;
- definisati principe i oblasti izučavanja psihologije muzike i psiholoških izučavanja slušanja, izvođenja i stvaranja muzike;
- navesti psihološke aspekte muzičkih vještina i muzičke uloge; opisati muzičke uloge.

Vještine:

- primijeniti psihološke zakonitosti i principe u skladu sa sopstvenim muzičkim aktivnostima.

Kompetencije:

- iskazati razumijevanje za psihološke zakonitosti i principe u skladu sa sopstvenim muzičkim aktivnostima;
- demonstrirati opredjeljenje za samovrednovanje svog razvoja, istraživački rad, timski rad, samostalno definisati ciljeve i planove budućeg vlastitog profesionalnog razvoja kroz cjeloživotno učenje i kontinuirano profesionalno usavršavanje i razvoj.

Način održavanja nastave

Grupna, blok nastava. Način rada – predavanja, diskusija, rad u malim grupama, prezentacije studenata. Potrebno je da se studenti ulogiraju na Moodle platfomu predmeta radi jednostavnijeg pristupa i dostupnosti materijala i prezentacija.

Studenti na razmjeni dobit će posebne upute za pristup nastavi.

Struktura kursa i teme

Ponedjeljak, 8. 12. 2025.: predavanja nastavnice

Satnica	Teme
10 – 11:30 h	Predmet Psihologije muzike
12:00 – 13:30 h	Socijalna psihologija muzike; Muzika u svakodnevnom životu
13:45 – 14:30 h	Ličnost, crte ličnosti i razvoj ličnosti muzičara

Utorak, 9. 12. 2025.: predavanja nastavnice

Satnica	Teme
10 – 10:45 h	Priroda i struktura muzičkih sposobnosti
11 – 12:30 h	Psihološki aspekti muzičkih vještina: percepcija, analiza slušnog okruženja (ASA)
13 – 13:45 h	Psihološki aspekti muzičkih vještina: pamćenje; komponovanje i improviziranje
13:50 – 14:35 h	Psihološki aspekti muzičkih vještina: izražajnost i interpretacija

Četvrtak, 11. 12. 2025.: grupne prezentacije studenata

Satnica	Teme (20' prezentacije i 10' diskusije)
10 – 10:30 h	Čitanje ili slušanje i pamćenje; čitanje s lista Maslač Laura, Šišić Melina, Trnka Emi, Samardžić Bakir
10:30 – 11 h	Vježbanje Mojsilović Kristina, Tanasić Teodora, Šehić Lejla, Mujanović Damir
11:15 – 11:45 h	Motivacija muzičara Zubonja Josip, Škobić Roko, Mucko Mihael, Musić Riad, Mušić Zlatan
11:45 – 12:15 h	Ovladavanje izvođačkom anksioznošću Mekić Kanita, Mišić Emili, Ivičević Adrian
12:45 – 13:15 h	Muzičke uloge: nastavnik Efendić Amila, Šabanović Elvedin, Radoović Meho, Radoović Belma, Tomić Amadea-Sara
13:15 – 13:45 h	Muzičke uloge: izvođač Lačević Faris, Marić Maida, Puzić Emina, Hadžialjević Emir
14 – 14:30 h	Muzičke uloge: slušatelj, korisnik Hadžić Amar, Džebo Amila, Golemac Mia, Mujačić Kanita, Redžepagić Ifa
14:30 – 15 h	Slobodna diskusija i pitanja

Predispitne obaveze (40 bodova):

Struktura bodova: prisustvo 5 bodova, aktivnost na satu 5 bodova, grupna prezentacija na satu od 10 do 30 bodova.

Grupne prezentacije:

Studenti su podijeljeni u grupe te su im dodijeljene teme u skladu sa studijskim programima.

Na e-kolegiju (Moodle) nalaze se folderi s literaturom i uputama za svaku grupu. Ta je literatura obavezna, a može se koristiti i druga literatura u dogovoru s nastavnicom.

Za četvrtak, 11. 12. 2025. svaka grupa treba pripremiti Power Point prezentaciju u trajanju od 15 do 20 minuta. U pripremi i prezentaciji materijala moraju u podjednakoj mjeri sudjelovati svi članovi grupe. Nakon svake prezentacije uslijedit će kratka diskusija. Detaljan raspored prezentacija bit će objavljen kad budu poznato točno vrijeme nastave.

Vrednovanje predispitnih aktivnosti:

- prisustvo: ukupno 5 bodova (prisustvo na 1 satu = 1/3 boda)

- aktivnost: boduje se ukupna aktivnost na nastavi, ocjenama od 1 (nedovoljan) do 5 (izvrstan); elementi: pripremljenost za nastavu, konstruktivno sudjelovanje u diskusijama, vježbama i drugim aktivnostima na satu

- grupna prezentacija: pozitivno se vrednuje stručnost pripreme i izlaganja prezentacije, isticanje svih najvažnijih aspekata teme (jasno odvajanje bitnog od manje bitnog sadržaja), kompetentno služenje stručnom literaturom, kvalitetna PPT prezentacija, povezivanje sadržaja s praksom, elokventno i jasno izlaganje (po mogućnosti bez čitanja teksta), poticanje na diskusiju i kompetentno odgovaranje na pitanja; na ocjenu će se negativno odraziti nepridržavanje zadanog vremenskog okvira, odstupanje od teme i zadane literature, nejasne prezentacije s velikim dijelovima teksta kopiranim na slajdovima, doslovno čitanje teksta prezentacije; u prezentacijama je obavezno jasno navesti izvor podataka

Literatura:

Obavezna i dodatna (šira) literatura dostupne su u Knjižnici Muzičke akademije, kao i na e-kolegiju (Moodle).

Ispit (60 bodova)

Ispit je pismeni, a sadržava dva opsežnija esejska pitanja. Na ispitu je dozvoljeno služiti se literaturom i bilješkama, ali nije dozvoljeno korištenje elektroničkih uređaja (mobitel, laptop, tablet, pametni satovi i sl.). Vrijeme pisanja ispita jest dva sata.

Konzultacije:

Studenti imaju pravo na konzultacije u svrhu pripreme prezentacija i pripreme za ispit. Konzultacije se mogu zakazati upitom na e-mail skiszuvela@muza.unizg.hr.

Obavezna literatura:

Odabrana poglavlja iz sljedeće literature:

1. Bogunović, B. (2010). *Muzički talenat i uspešnost*. Fakultet muzičke umetnosti; Institut za pedagoška istraživanja.
2. Leman, A. C., Sloboda, Dž. A. i Vudi, R. H. (2012). *Psihologija za muzičare*. Fakultet muzičke umetnosti; Psihopolis institut (1. izdanje).
3. Bogunović, B. Radni materijal – Zbirka prevedenih tekstova/poglavlja iz relevantne literature.
4. Radoš, K. (2010). *Psihologija muzike*. Zavod za udžbenike i nastavna sredstva.

Šira, dopunska, literatura:

1. Barry, N. H., & Hallam, S. (2002). Practice. In R. Parncutt & G. E. McPherson (Eds.), *The Science and Psychology of Music Performance: Creative Strategies for Teaching and Learning* (pp. 151–165). Oxford University Press.
2. Bogunović, B., Timmers, R., & Nikolić, S. (Eds.). (2024). *Psychological perspectives on musical experiences and skills. Research in the Western Balkans and Western Europe*. Cambridge: Open Book Publishers. <https://www.openbookpublishers.com/books/10.11647/obp.0389>
3. Bogunović, B. (2018). Sight reading strategies and pp. personality dimensions. In R. Parncutt & S. Sattmann (Eds.) *Proceedings of ICMPC15/ESCOM10* (85-90). Centre for Systematic Musicology, University of Graz.
4. Bregman, A. S. (1990). *Auditory scene analysis: The perceptual organization of sound*. The MIT Press.
5. Butković, A., Vukojević, N., & Carević, S. (2021). Music performance anxiety and perfectionism in Croatian musicians. *Psychology of Music*, 50(1), 100-110. <https://doi.org/10.1177/0305735620978692>
6. Carlson, E., Wilson, J., Baltazar, M., Duman, D., Peltola, H.-R., Toiviainen, P., & Saarikallio, S. (2021) The Role of Music in Everyday Life During the First Wave of the Coronavirus Pandemic: A Mixed-Methods Exploratory Study. *Frontiers in Psychology*, 12:647756. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.647756>
7. Deutsch, D. (Ed.). (2013). *The psychology of music* (3rd ed.). Elsevier Academic Press.
8. Dobrota, S., & Reić Ercegovac, I. (2016). *Zašto volimo ono što slušamo: glazbeno-pedagoški i psihologijski aspekti glazbenih preferencija*. Filozofski fakultet u Splitu.
9. Fonte, V., Pipa, L., Williamon, A., & Lisboa, T. (2022). Memorising Contemporary Piano Music as Described by Professional Pianists. *Music & Science*, 5. <https://doi.org/10.1177/20592043221132932>
10. Ginsborg, J. (2004). Strategies for memorizing music. In A. Williamon (Ed.), *Musical excellence: strategies and techniques to enhance performance* (123-141). Oxford University Press.
11. Hallam, S., Cross, I., & Thaut, M. (Eds.). (2016). *The Oxford handbook of music psychology* (2nd ed.). Oxford University Press.
12. Huron, D. (2006). *Sweet anticipation: Music and the psychology of expectation*. The MIT Press.
13. Huron, D. (2016). *Voice leading: The science behind a musical art*. The MIT Press.
14. Jorgensen, H. (2004). Strategies for individual practice. In A. Williamon (Ed.), *Musical excellence: strategies and techniques to enhance performance* (85-104). Oxford University Press.
15. Klickstein, G. (2009). *The Musician's Way: A Guide to Practice, Performance, and Wellness*. Oxford University Press.

16. Levitin, D. J. (2006). *This Is Your Brain On Music. The Science of a Human Obsession*. Dutton. // (2011) *Muzika i mozak. Zašto volimo muziku*. Psihopolis. // (2016). *Mozak i muzika. Znanost o jednoj ljudskoj opsesiji*, Vuković i Runjić.
17. McPherson, G. E. (Ed.). (2015). *The child as musician: A handbook of musical development* (2nd ed.). Oxford University Press.
18. Parncutt, R. (2024). *Psychoacoustic foundations of major-minor tonality*. MIT Press.
19. Reić Ercegovac, I., Dobrota, S., Krnić, M. (2025). Psihološka dobrobit (ne)glazbenika: doprinos osobina ličnosti i funkcija slušanja glazbe. *Društvena istraživanja*, 34, 3, 349-369. <https://doi.org/10.5559/di.34.3.04>
20. Rentfrow, P. J. (2012). The role of music in everyday life: Current directions in the social psychology of music. *Social and Personality Psychology Compass*, 6(5), 402–416. <https://doi.org/10.1111/j.1751-9004.2012.00434.x>
21. Rentfrow, P. J., & Greenberg, D. M. (2019). The social psychology of music. In P. J. Rentfrow & D. J. Levitin (Eds.), *Foundations in music psychology: Theory and research* (pp. 827–855). The MIT Press.
22. Schäfer, T., Sedlmeier, P., Städtler, C., & Huron, D. (2013). The psychological functions of music listening. *Frontiers in Psychology*, 4:511. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2013.00511>
23. Tan, S.-L., Pfordresher, P., & Harré, R. (2017). *Psychology of Music: From Sound to Significance* (2nd ed.). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781315648026>
24. Wilson, G. D. & Roland, D. (2002). Performance anxiety. In R. Parncutt & G. E. McPherson (Eds.). *The science and psychology of music performance: Creative strategies for teaching and learning* (pp. 47-62). Oxford University Press.